

Bericht

uit 't

Oostereind

door
Simon
van Watum

Beste Kees

Mooi, Kees Visscher, zo mooi als in jouw „Appels in 't park” is er totnutoe niet of nauwelijks in 't Gronings geschreven. De stichting 't Grunneger Bouk heeft dit jaar wel een heel goede neus gehad dat ze juist jouw boekje koos als geschenk voor de al haast tweeduizend donateurs, die eigenlijk leden van een vereniging behoorden te zijn, dan hadden ze ook iets te vertellen, maar goed, daar zullen we het later nog wel eens over hebben. Voorlopig is jouw boekje, dat hopelijk ook verkrijgbaar is voor niet-donateurs, voor de gewone huis-, tuinen- en keukengroningers zal ik maar zeggen, het verdiende middelpunt, jouw talent de as waar het Gronings om draait. Niet voor niks werd het eerste exemplaar van je boekje uitgereikt op de Groninger dag in Middelstum, dat in oud-Gronings niet anders betekent als het middelste van de aarde, het um of het tum, daar zijn de geleerden het nog niet over eens.

Natuurlijk had ik er bij moeten zijn in Middelstum. Zeker om jouw werk had ik het moeten doen. Dan was ik maar groen en geel geworden, dan had ik me maar weer tussen de heimweenaarvroegergroningers als in de tijd van K. ter Laan en A. M. J. Deelman gewaand en het uit louter balorigheid vertikt om op te staan, laat staan mee te zingen met het Grunneger Laid. Van Lauwerszee tot Dollard tou. Jazeker, het eerste ingepolderd en grotendeels bestemd als militair oefenterrein en het tweede verkwanseld aan de lui van over de grens die pas na de oorlog geen Pruis meer genoemd wilden worden.

Er is geen literair klimaat, beste Kees. Het zijn beste mensen, geen kwaad woord erover, maar wie al de moed heeft een Gronings blaadje met puzzels en oudheden „Toal en Taiken” te noemen zoals een heel mooi, heel groots gedicht van de werkelijke dichter Bert Schierbeek heet, die moet wel door de aardappelmoeheid getroffen zijn. Of beledig ik je daarmee. Ik lees net op de achterkant van je boekje dat je Hoofd Sa-

aardappelmeelindustrie in onze contreien. Wat kan dat nou wezen, vraag ik mij af. Dat kan toch niet Scholtens wezen, die vroeger nog wel eens wat voor het Gronings en zo wou doen. Maar Scholtens, die was toch met Honig en ging met Avebe om niet failliet te gaan. En dan was er ook iets met de Krim. Of met de Oostermoer. Of met Wildervank en Omstreken, daar heb ik vroeger zelf nog gewerkt en dat was ook de allereerste fabriek die er aan ging. Als ik het wel heb tenminste. Van W & O zijn alleen nog een loods en een kantoor over, waar ik heel vroeger nog een heel klein beetje heb gevrijd. M'n eerste oefeningen in de liefde. Maar de geur daarvan zit nog in die gebouwen en daarom staan ze er nog. Zo lang die geur er nog is, krijgen ze ze niet tegen de vlakte, mij ook niet trouwens.

Kees toch, jongen, dat ik je dit allemaal zomaar schrijf. Ja-renlang leest men in een woestijn vol vlinderstrikjes en zwarte pakken en dan opeens, zie daar, een heuse oase, Kees die daar staat in een park vol appels. Wat een glimmend gewreven appels. Zijn ze wel echt? Kun je er zomaar een stuk afbijten en is het dan geen plastic maar heus vruchtvoles? Jazeker, dat is het proef zelf maar, beste mensen, proef die verhalen van Kees Visscher maar, ze zijn echt.

Soms is een zin een beetje te. Twijendatteg volschreven bloaden. Niks verkeerd, zelfs niet wat het Gronings betreft. Maar zou een Groninger dat zo zeggen. Zou hij niet veel eerder uitroepen: Twijendatteg bloaden volschreven. Een kleinigheid, net andersom, en je kan er ook nog over twisten, Kees. Welke kant wil je als schrijver met het Gronings op. Weergeven wat er wordt gezegd of sublimeren, hoe vaak hebben dialectschrijvers zich dat sinds het vermaledijde Swieniegeltje, een dood, een zevenmaal dood lijk opnieuw en nu door de Spaanse griep geveld en ter aarde besteld, al niet afgevraagd.

Kees Visscher, met de minder literaire, maar spontanere Gré van der Veen, een naam om aan te denken, mocht men nog een Groninger boek willen aanschaffen.